

Veiligheid- en Gezondheidsbeleid KOM Kinderopvang

KOM Kinderopvang

Laatste versie november 2020

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van KOM Kinderopvang. Wanneer kinderen de opvang bezoeken brengt dit gezondheidsrisico's met zich mee. Met hulp van dit beleid wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij KOM breed werken aan veiligheid en gezondheid. Het doel is om kinderen en onze medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel-, leer- en leefomgeving te bieden. Waarbij kinderen beschermd worden tegen grote risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Naast dit Veiligheid- en gezondheidsbeleid maken wij gebruik van Veiligheid en Gezondheidswerkdocumenten locatie specifiek. Hierin staat beschreven welke maatregelen er per locatie genomen worden en het plan van aanpak hierbij.

KOM Kinderopvang is eindverantwoordelijke voor het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid en daarmee verantwoordelijk voor duidelijk en eenduidig beleid. De pedagogisch medewerker is een belangrijke schakel in het beleid. Beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Pedagogisch medewerkers dienen ook de stagiaires en vrijwilligers op de hoogte te stellen en elkaar mee te nemen in de werkwijze.

Zo blijft het beleid bespreekbaar en blijven wij scherp op onze werkwijze binnen KOM. Beleid dient namelijk altijd ter discussie te staan en mogelijkheid te bieden voor aanpassing en bijsturing. Zo blijft beleid een continu proces waarbij KOM openstaat voor groei en verbetering.

Inhoud

Inleiding	2
1. Veiligheid en gezondheid KOM Kinderopvang	4
1.1 Visie	4
1.2 Doel van dit beleid	5
1.3 Relevante wetgeving, normen en kaders	5
2.Omggaan met kleine risico's	6
2.1 Kinderen leren omgaan met kleine risico's	6
3. Grote risico's	7
4. Fysieke veiligheid	7
4.1 Calamiteitenplan	7
4.2 Achterwachtregeling	8
4.3 Vervoer.	8
4.4 Vallen van hoogtes.....	8
4.5 Ongevallen.....	8
4.6 Veilig slapen	8
4.7 Verstikking en vergiftiging	9
4.8 Speelgoed	9
5. Sociale veiligheid	9
5.1 Grensoverschrijdend gedrag	9
5.2 Kindermishandeling	10
5.3 Vierogen principe	10
6. Gezondheid	10
6.1 Ziektekiemen	10
6.2 Medicijn gebruik en het verrichten van medische handelingen	11
6.3 Hygiëne maatregelen.....	11
6.4 Voedselveiligheid.	11
6.5 Gezond leefklimaat binnen	11
6.6 Gezond leefklimaat buiten	11
6.7 Het houden van dieren	11
6.8 EHBO.....	12
7. Beleidscyclus	12
7.1 Verantwoordelijkheid van pedagogisch medewerkers	12
7.2 Stagiaires en vrijwilligers	13
7.3 Communicatie	13
7.4 Betrokkenheid	13

1. Veiligheid en gezondheid KOM Kinderopvang

1.1 Visie

Wie is KOM Kinderopvang; onze visie

KOM Kinderopvang biedt opvang aan kinderen van nul tot dertien jaar. Onze pedagogisch medewerkers staan elke dag klaar om een veilige, vertrouwde, liefdevolle én uitdagende speel- leeromgeving te creëren waar kinderen zich samen kunnen ontwikkelen tot zelfstandige individuen. KOM Kinderopvang gelooft dat het welzijn van kinderen het beste tot zijn recht komt in speciale groepen voor baby's en peuters. De kinderen bij de buitenschoolse opvang worden, zo mogelijk, per leeftijdscategorie ingedeeld.

Naast een leeftijdsgericht aanbod ziet KOM Kinderopvang dat aandacht voor **groen**; gezond, beleven, bewegen en natuur de ontwikkeling positief stimuleert; daarom wil KOM Kinderopvang groeien naar 'groen' in uitdagende locaties.

Het team van medewerkers is professioneel, enthousiast en wil zich blijven ontwikkelen. Suggesties en wensen van klanten horen zij graag.

Uiteraard is een gezonde bedrijfsvoering nodig om te kunnen blijven investeren in kwaliteit.

KOM Kinderopvang wil een lokale partner zijn en werkt graag samen met scholen, maatschappelijke organisaties en lokale overheid. *Samen bereik je meer!*

Wij schenken extra aandacht aan: gezond, beleven, bewegen en natuur

Continu zijn wij als organisatie bezig om 'onze' kinderen zich zo goed mogelijk te laten ontwikkelen. Dit is de basis van onze organisatie en bovendien een onderwerp wat volop in ontwikkeling is. We denken hierover na in diverse werkgroepen zoals het groenteam, het voedingsteam en de werkgroep veiligheid. Daarom schenken wij extra aandacht aan: gezond, beleven, bewegen en natuur. Samengevat in één kernwoord; namelijk: groen.

Groen is niet alleen de natuur. Denk hierbij ook aan gezonde voeding, voldoende rust, bewegen, de natuur ontdekken, gezonde luchtkwaliteit en duurzaamheid. KOM Kinderopvang wil graag van betekenis zijn bij de opvoeding en de kinderen een stukje 'groen' mee te geven. 'Goed voorbeeld doet namelijk goed volgen'. Wij doen dit niet alleen voor de kinderen maar ook voor elkaar. Zo ontwikkelen kinderen zich positief. Dat is wat wij belangrijk vinden. Zowel voor onze kinderen als voor onszelf.

Gezond- Groen is gezond opgroeien, gezonde voeding

Gezonde en gevarieerde voeding is belangrijk voor iedereen. Zo blijf je energiek, gezond en fit! Daar hechten wij waarde aan. Zowel bij onze dagopvang als bij onze buitenschoolse momenten. Mede daarom hebben wij een voedingsadviseur die met ons meedenkt over gezond en aantrekkelijk eten voor kinderen. Ook ons voedingsbeleid heeft een 'update' ondergaan op basis van meer gezonde voeding. De eetmomenten blijven gezellig maar zijn een tintje gezonder.

Bij bijzondere gelegenheden, zoals verjaardagen of bij feestdagen zoeken wij naar een balans. Het liefst lekker en gezond!

Bij gezond opgroeien komt nog meer kijken. Denk bijvoorbeeld aan voldoende rust tussen alle afleiding door, het meten van de luchtkwaliteit en zorgen voor voldoende beweging. Allemaal zaken waar wij volop mee bezig zijn. Van onze voorbeeldfunctie zijn wij ons bewust. Zo kunnen de medewerkers gebruik maken van een leefstijlcoach of deelnemen aan georganiseerde sportactiviteiten.

Beleven- Groen is beleven en ontdekken

Kinderen doen veel kennis op door te beleven en te ontdekken. Hoe? Onder andere door het prikkelen van zintuigen. Door ruiken, horen, zien, proeven en voelen kunnen kinderen kennis maken met zowel de buiten- als de binnenwereld. Ook 'halen' wij de buitenwereld naar binnen. Een voorbeeld: kinderen kunnen heerlijk met de blote voeten door het zand lopen als buitenactiviteit terwijl we als binnen activiteit zand naar binnen halen om eraan te kunnen voelen en ruiken. Zo prikkelen de kinderen hun zintuigen op

verschillende manieren. In de struiken gaan we op zoek naar spinnetjes, vervolgens bestuderen we deze binnen in een insectendoosje. En zo is er nog veel meer. De kinderen genieten er zichtbaar van!

Bewegen- *Groen is bewegen; liefst veel en vaak*

Veel van onze binnen- en buitenactiviteiten zijn gericht op gezond en veel bewegen. Bij voorkeur in een zo natuurlijke omgeving. In de buitenwereld ziet de lucht er elke dag anders uit en valt elke dag weer wat anders op. Daarom gaan niet alleen peuters naar buiten, ook de baby's bij onze opvanglocaties laten we kennis maken met de buitenwereld. Een dag met regen? Ook van de regenplassen kunnen de kinderen genieten onder een parapluutje met de laarzen aan. De regendans doen de kinderen en medewerkers samen!

Beweging is gezond. Bewegen stimuleert zowel de fijne motoriek (dit zijn kleine bewegingen waarbij aandacht en concentratie nodig is) als de grove motoriek (dit zijn grote bewegingen die met (grote) delen van het lichaam gemaakt worden). Dansen, gymnastiek en muziek komt de ontwikkeling van peuters ten goede. Wij bieden dit aan in een beweegaanbod.

Natuur- *Groen is natuur; natuurschoon stimuleert creativiteit!*

Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat het buitenleven een positieve invloed heeft op de ontwikkeling van een kind. Bovendien is iedereen altijd welkom in de natuur en is er geen sprake van een oordeel. Bij ons kunnen kinderen zelf de natuur ontdekken en er in bewegen. Is dat altijd op het groene gras of in een bos? Nee. Dat is niet altijd mogelijk. De natuurlijke omgeving zijn ook struiken rondom een plein of een groeipotje in de vensterbank. Leven met de natuur is leerzaam en gezond.

Groen is geschikt om lang te duren; wij groeien naar duurzaam

Niet alleen in het aanbod aan onze kinderen vinden we duurzaamheid belangrijk. Gaan wij als kinderopvang bewust om met elkaar en het milieu? Dan krijgen ook onze kinderen die waarde al vroeg mee. Daarom doen we er alles aan om onze kinderopvang zo 'groen' mogelijk te maken. We gaan bijvoorbeeld bewust om met energie, we scheiden ons afval en onze verlichting vervangen we zoveel mogelijk door ledlampen. Ook meten wij de luchtkwaliteit en zorgen wij voor voldoende ventilatie. Daar waar luierreycling mogelijk is sluiten wij aan.

Groen: we doen het samen

Wij werken samen met scholen, maatschappelijke organisaties en de lokale overheid om steeds weer nieuwe aspecten van het groene leven te ontdekken.

Natuurlijk kan er nog veel meer. Daar werken we hard aan. En zo gaan we stap voor stap naar

Groeien in het groen

1.2 Doel van dit beleid

Het doel van het beleid is om kinderen en onze medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel-, leer- en leefomgeving bieden. Waarbij kinderen beschermd worden tegen grote risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's,
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's,
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen zodat het een continue proces blijft.

1.3 Relevante wetgeving, normen en kaders

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij als kinderopvang organisatie een beleid te creëren ten aanzien van veiligheid en gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen om uit te dragen. Naast het creëren van beleid zijn er

wetten waar kinderopvang organisaties zich aan moeten houden om een veilige en gezonde opvang te bieden. Denk hierbij o.a. aan de warenwetbesluiten, de Arbowet en bouwbesluiten.

KOM heeft deze wettelijke kaders meegenomen in het schrijven van een overkoepelend beleid op veiligheids- en gezondheidsbeleid. Hieronder vallen diverse beleidstukken zoals; het veilig slapen beleid, vervoersbeleid, ziekte beleid, hygiëne beleid etc. In dit beleid wordt er verwezen naar de betreffende beleidsstukken.

2. Omgaan met kleine risico's

Wanneer kinderen de opvang bezoeken brengt dit gezondheidsrisico's met zich mee. KOM Kinderopvang vindt het belangrijk dat kinderen met risico's leren omgaan. Het leren inschatten van risico's en het ontwikkelen van cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken hoort bij de ontwikkeling.

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen.

Een basisvoorwaarde om je te kunnen ontwikkelen is dat een kind zich fysiek en emotioneel veilig voelt. Een kind wat zich niet veilig voelt, trekt zich terug, durft niet te gaan ontdekken, gaat geen nieuwe contacten aan en kan dus niet profiteren van nieuwe kansen en uitdagingen die de opvang te bieden heeft. Een vaste groep, vaste groepsleiding en structuur zorgen voor een vertrouwde omgeving. Wij kijken naar wat kinderen nodig hebben en gaan op een sensitieve manier met hun behoeften om.

Bij het opgroeien komen kinderen in verschillende fases terecht. Zo willen kinderen in een bepaalde ontwikkelingsfasen graag klimmen en klauteren. Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen zijn; slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden. Dit is niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden. Denk hierbij aan balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Wij volgen de initiatieven van kinderen, schatten in wat de risico's zijn en bekijken of wij de kinderen de ruimte hierin kunnen geven. We blijven op de achtergrond aanwezig om te kunnen ingrijpen als de situatie te grote risico's met zich meebrengt. Wanneer een situatie te grote risico's met zich meebrengt zoeken wij samen naar een andere oplossing of bieden een ander alternatief aan. Wij betrekken de kinderen bij onze keuzes en de verantwoording die wij dragen door hen uitleg te geven. We denken in mogelijkheden en niet in beperkingen en gaan liever uit van een "ja" dan van een "nee".

2.1 Kinderen leren omgaan met kleine risico's

We zorgen voor goede afspraken met de kinderen om grote risico's te beperken maar dagen kinderen wel uit door activiteiten aan te bieden, te stimuleren, te (laten) doen en te vernieuwen. Dit doen wij om zo de talenten van ieder kind te ontwikkelen. Hieronder geven wij een aantal voorbeelden van afspraken die met de kinderen zijn gemaakt.

Voorbeelden op het gebied van gezondheid zijn; het wassen van de handen na toiletbezoek of kinderen aanleren om te niezen in de elleboog. Ook leren wij de jonge kinderen aan dat ze bijvoorbeeld niet met de afvallemmer/luieremmer mogen spelen, met een vorkje hun broodje kunnen eten, washandje alleen voor hun zelf moeten gebruiken om te poetsen en peuters het zakdoekje weggooien na het snuiten van hun neus. Kinderen worden van begin mei tot eind september op alle dagen dat het zonnig is ingesmeerd; ook als ze in de schaduw spelen

Voorbeelden op het gebied van veiligheid zijn; binnen niet rennen, niet op tafels klimmen, de schoenen blijven buiten aan (in de zandbak mogen ze wel uit), kinderen mogen niet zelf de buitenhekken openen of zelf op de verschooncommode klimmen.

3. Grote risico's

Als grote risico's gelden alle risico's van ernstig lichamelijk of psychisch letsel en ziekte. Uiteraard kunnen er ook grote risico's ontstaan binnen de organisatie die kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. KOM Kinderopvang doet er alles aan om deze grote risico's uit te sluiten. Wij volgen wettelijke richtlijnen en kwaliteitsnormen op (zie kopje relevante wetgeving, normen en kaders).

Wanneer het gaat om veiligheid kunnen we onderscheid maken tussen de volgende vormen;

1. Fysieke veiligheid; heeft te maken met de fysieke omgeving van de opvang en de risico's van lichamelijk letsel.
2. Gezondheid
3. Sociale veiligheid; heeft te maken met relaties van kinderen en volwassene, kinderen onderling en volwassenen onderling.

Bovengenoemde aspecten kunnen pas gewaarborgd zijn als een kind zich emotioneel veilig voelt. In het pedagogisch beleid is het waarborgen van emotionele veiligheid één van de basisdoelen.

Per categorie hebben wij grote risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Hiervoor verwijzen wij naar veiligheid en gezondheid werkdocumenten van de locaties. Hierin kunt u lezen welke grote risico's er op deze locatie zijn, welke maatregelen er getroffen zijn om deze risico's in te perken en hoe deze maatregelen worden geëvalueerd en geactualiseerd.

Indien een groot risico zich voordoet, wordt er ten allen tijden, door de aanwezige pedagogisch medewerkers, direct melding gemaakt bij de manager kinderopvang of directie.

4. Fysieke veiligheid

Binnen KOM Kinderopvang vinden wij het belangrijk om te zoeken naar mogelijkheden voor uitdaging en experimenten, aansluitend bij de leeftijdsfase. Een keer vallen of een pleister plakken, vieze kleding of modder in de haren hoort bij de ontwikkeling van kinderen.

Grote risico's op gebied van fysieke veiligheid zijn calamiteiten, onverwachte en veelal heftige gebeurtenissen die zeer ingrijpend zijn.

4.1 Calamiteitenplan

In ieder gebouw is het noodzakelijk dat kinderen, ouders, pedagogisch medewerkers en overige medewerkers het gebouw zo snel mogelijk moeten verlaten. Deze situatie kan zich voordoen bij; brand, wateroverlast, stormschade, bommelding, gaslekkage, opdracht van bevoegd gezag of andere voorkomende gevallen.

Hiervoor heeft iedere locatie een eigen calamiteitenplan. Voorwaarde voor een goede ontruiming is dat de opzet van dit plan bij alle pedagogisch medewerkers en overige medewerkers (denk aan stagiaires etc.) van de kinderopvang bekend moet zijn. Door instructies tijdens team overleggen en minimaal één jaarlijkse oefening zal dit calamiteitenplan aan de praktijk worden getoetst en zo nodig worden bijgesteld.

4.2 Achterwachtregeling

De achterwachtregeling wordt toegepast wanneer er maar één medewerker (overeenkomst met de BKR) aanwezig kan zijn en er geen andere volwassenen op locatie is. Dit is een uitzonderlijke situatie. In geval van een calamiteit betekent dat een achterwacht beschikbaar is die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn op de locatie. De (actieve) achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden. Op iedere locatie is er georganiseerd wie er bij noodsituaties opgeroepen kan worden. Dit staat beschreven in het pedagogisch werkplan en het veiligheid en gezondheid werkdocument van de locatie. Zelf zorgen de locaties ervoor dat de gegevens, zoals het telefoonnummer van de achterwacht, binnen handbereik liggen.

4.3 Vervoer

KOM Kinderopvang streeft ernaar om de kinderen zo veilig mogelijk van het beginpunt naar het eindpunt te brengen, conform richtlijnen vanuit de regelgeving van de Wegen Verkeerswet. Wij onderscheiden verschillende mogelijkheden van vervoer zoals; o.a. taxi-bus, eigen bus, lopend of met de bolderkar. Denk hierbij aan kinderen die van de buitenschoolse opvang gebruik maken, of wanneer er kinderen van een peuter of babygroep een uitstapje maken. Voor KOM Kinderopvang is het belangrijk het vervoer zo te regelen dat het veilig en pedagogisch verantwoord is. Het protocol 'vervoer' geeft ons richtlijnen hoe wij, als KOM Kinderopvang, de veiligheid van kinderen tijdens het vervoer waarborgen.

4.4 Vallen van hoogtes

Spelen is voor kinderen een manier om hun capaciteiten in te schatten. 'Wat kan ik wel, en wat nog niet'. Dit maakt deel uit van het leren omgaan met risico's, maar moet wel veilig gebeuren. Als kinderen over hun 'grens' heen gaan en vallen, dan moet de ondergrond hiervoor geschikt zijn. Om ongelukken met spelende kinderen te minimaliseren, moeten speeltoestellen veilig zijn. Ook de directe omgeving en ondergrond moeten aan veiligheidseisen voldoen. Speeltoestellen worden voordat zij op de Nederlandse markt komen gekeurd op veiligheid door een aangewezen Keurinstelling (AKI). Zo'n keuring is eenmalig. Jaarlijks worden alle speeltoestellen bij KOM Kinderopvang officieel gekeurd door een inspectiebureau. Daarnaast controleren de locaties zelf ook of het gebruik van het toestel nog steeds veilig geïnstalleerd is, veilig te gebruiken en goed in onderhoud is.

Het kan ook voorkomen dat kinderen vallen van andere hoogtes. Denk hierbij aan vallen uit bedjes, commode, kinderstoelen etc. Als voorbeeld; Kinderen worden nooit alleen gelaten op een commode, afhankelijk van de leeftijd van het kind zit het kind vast met een gordel of tuigje in de kinderstoel. Deze werkafspraken staan beschreven in de werkdocumenten veilig en gezondheid.

4.5 Ongevallen

KOM Kinderopvang streeft ernaar dat kinderen de mogelijkheid en ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en de wereld te ontdekken. KOM Kinderopvang draagt hierbij wel de verantwoording dat dit binnen een veilige, gezonde en stimulerende omgeving gebeurt. Om ongevallen zoveel mogelijk in te perken worden ongevallen geregistreerd. De registratie komt bij de manager terecht. De manager brengt voor iedere locatie de ongevallen en de eventuele risico's in kaart en past eventuele maatregelen aan.

4.6 Veilig slapen

Goed, veilig en voldoende slapen is noodzakelijk voor een goede ontwikkeling van het kind. Om kinderen veiligheid te bieden tijdens het slapen heeft KOM Kinderopvang een beleid voor veilig slapen opgenomen.

Om het risico met betrekking tot wiegendood te verkleinen worden baby's niet op de buik en ingebakerd te slapen gelegd. Hiervan wordt afgeweken na schriftelijke toestemming van de ouders. Voor beide situaties gelden aparte werkinstructies die vastgesteld zijn in het protocol veilig slapen.

4.7 Verstikking en vergiftiging

Vooraf jonge kinderen kennen de fase waarbij zij alles zintuigelijk gaan ontdekken. Om verstikking te voorkomen wordt er bij de aanschaf van materialen rekening gehouden of het passend is voor de leeftijd van de kinderen. Daarnaast wordt er aandacht besteedt aan de kwaliteit van het materiaal. In ons voedingsbeleid hebben wij vastgesteld staan dat kinderen voeding aangeboden krijgen passend bij de leeftijd. Hiermee willen wij voorkomen dat kinderen zich verstikken.

Ook zijn de pedagogisch medewerkers zich ook bewust van verbrandingsgevaaren. Zo zijn als voorbeeld de opvangruimtes voorzien van stopcontacten die beveiligd zijn, radiatoren zijn afgeschermd, liggen snoeren buiten het bereik van kinderen. Daarbij houden medewerkers rekening met warme dranken wanneer er kinderen op de groep aanwezig zijn. Schoonmaakmiddelen en tassen van de medewerkers worden opgeborgen in een afgesloten kast zodat kinderen niet de kans krijgen om gevaarlijke middelen tot zich te nemen.

4.8 Speelgoed

KOM heeft een 'duurzaam speelgoed beleid', hierin staat beschreven dat KOM veilig, duurzaam en ontwikkelingsgericht speelgoed aanbiedt. Bij de aanschaf van speelgoed (zowel nieuw speelgoed als tweedehands) wordt er gekeken naar de risico's rondom de veiligheid. Er zijn hierover afspraken vastgesteld in het protocol binnen milieu. In dit protocol is terug te vinden waaraan speelgoed moet voldoen. Ook wordt het speelgoed eens per half jaar gecheckt. Wanneer blijkt dat speelgoed tussentijds beschadigd is en er hierdoor een risico bestaat dient het weggegooid te worden.

Wanneer er sprake kan zijn van een risico bekijken de pedagogisch medewerkers of dit risico te verhelpen is door een bepaalde maatregel te nemen.

Als voorbeeld; een kind heeft buiten kastanjes gevonden en wil deze gaan rijgen om de fijne motoriek te versterken. Het aanbieden van klein materiaal kan tot verstikking leiden wanneer een kind het voorwerp in zijn of haar mond stopt. De pedagogisch medewerker spreken met elkaar en de groep af dat bij het aanbieden van klein materiaal er directe toezicht is. De afspraken die hierover gemaakt worden staan in het veiligheid en gezondheid werkdocument van de locatie beschreven.

5. Sociale veiligheid

Kinderen kunnen zich pas ontwikkelen wanneer zij vertrouwen hebben in andere mensen om hun heen. Daarom is één van de pedagogisch basisdoelen van KOM Kinderopvang het bieden van emotionele veiligheid. Naast het bieden van emotionele veiligheid wil KOM Kinderopvang sociale veiligheid een plek geven binnen de opvang. Grote risico's op het gebied van sociale veiligheid zijn; grensoverschrijdend gedrag, kindermishandeling, pesten en indringers die met de verkeerde bedoelingen binnen komen. Daarnaast vindt KOM het belangrijk dat er aandacht wordt besteedt aan vermissing van een kind. Hieronder worden bovengenoemde grote risico's verder uitgewerkt.

5.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Bij KOM Kinderopvang heeft dit thema dan ook bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen;

- Tijdens teamvergaderingen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- In het pedagogisch beleidsplan en ons pestprotocol hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan met respect voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

- We zijn alert op screening van nieuwe medewerkers. Alle medewerkers hebben voordat zij gaan werken binnen KOM een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-verklaring) nodig.
- Iedere locatie heeft deurafspraken (zie pedagogisch werkplan locatie specifiek). Hierin staat beschreven welke maatregelen en afspraken locaties nemen om het risico op indringers te voorkomen.
- Naast het huishoudelijk reglement staan de afspraken rondom het wegbrengen en ophalen ook in het pedagogisch werkplan van de locatie vermeld. Zo willen wij vermissing van een kind voorkomen.
- Wanneer op de locatie een kind vermist raakt wordt direct het protocol vermissing van een kind in werking gezet.

5.2 Kindermishandeling

KOM draagt een eigen verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na de signalering. Binnen KOM hebben wij een meldcode opgesteld voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Wanneer wij geconfronteerd worden met signalen van kindermishandeling in de thuissituatie, een geweld- of zedendelict door een medewerker of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen onderling is het van belang dat hier op een professionele manier mee wordt omgegaan. In de meldcode wordt er onderscheid gemaakt tussen de volgende vormen van kindermishandeling;

- Een stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Een stappenplan bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega.
- Een stappenplan bij signalen seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Naast een stappenplan staat in de meldcode de verantwoordelijkheden van iedere functie en instanties beschreven.

5.3 Vierogen principe

Binnen KOM wordt de opvang zodanig georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, vrijwilliger, stagiaire of een andere volwassene, de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten dat hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Het doel van dit vierogen principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt. Dit door te voorkomen dat een volwassene zich een langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind. Wij hebben verschillende maatregelen genomen om het vierogen principe vorm te geven in de praktijk. In het 'vierogen beleid van KOM Kinderopvang' staan de maatregelen en werkinstructies beschreven om het vierogen principe in de praktijk te kunnen waarborgen. Daarnaast heeft elke locatie een pedagogisch werkplan waarin beschreven staat op welke wijze zij vorm geven aan het vierogen principe.

6. Gezondheid

Wij vinden het belangrijk dat de kwaliteit van zorg, veiligheid en gezondheid voor de kinderen zoveel mogelijk gegarandeerd wordt. Leidend hierin is de Wet Kinderopvang, Besluit en Regeling Kwaliteit Kinderopvang en het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid.

KOM Kinderopvang treft waar mogelijk maatregelen om (verdere) verspreiding van infectieziekten te voorkomen. Dit doen wij door beleid te schrijven en werkinstructies vast te leggen in protocollen. Het beleid is erop gericht grote risicobesmetting te voorkomen op het gebied van; infecties, besmettelijke ziektes, voedselinfectie, voedselvergiftiging en oververhitting.

6.1 Ziektekiemen

Binnen KOM geldt de regel dat zieke kinderen de opvang niet kunnen bezoeken. Enerzijds omdat de groepen daar niet (voldoende) voor toegerust zijn, kinderen herstellen thuis het best. Anderzijds willen wij voorkomen dat een besmettelijke ziekte

wordt overgedragen aan andere kinderen. De bescherming van de gezondheid van anderen is dan een reden om het kind niet naar de opvang te laten komen. Wanneer er een infectieziekte bij een kind wordt geconstateerd of twijfels zijn rondom een ziektebeeld wordt de KIDDI app of de GGD geraadpleegd voor informatie.

6.2 Medicijn gebruik en het verrichten van medische handelingen

Er wordt op initiatief van de pedagogisch medewerkers geen medicijnen aan kinderen gegeven. Indien er een medische noodzaak is, dienen ouders schriftelijk toestemming te geven. Afspraken hierover staan vastgelegd in het protocol geneesmiddelen verstrekking.

Pedagogisch medewerkers zijn niet bevoegd zogenaamde voorbehouden handelingen te verrichten conform de Wet BIG (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg). De regels omtrent het verrichten van medische handelingen zijn vastgelegd in het beleid 'verrichten van medische handelingen KOM Kinderopvang'.

6.3 Hygiëne maatregelen

Om mogelijke ziekteverwekkers uit de buurt te houden is hygiëne van belang. Pedagogisch medewerkers hebben de taak om het juiste voorbeeld te geven. Hierbij gaat het om het toepassen van juist hoestgedrag. De handen te wassen na een toiletbezoek, voor het verzorgen van eten, na het buiten spelen en het snuiten van de neus. In het hygiëne protocol staan de werkinstructies beschreven ter uitvoering hiervan. Onder hygiëne valt ook het schoonmaken van groepsruimtes en materialen. Voor elke locatie gelden er schoonmaak afspraken. Hierin staat beschreven wat en wanneer er schoongemaakt moet worden en waar het bijgehouden wordt.

6.4 Voedselveiligheid

In het 'voedingsprotocol KOM Kinderopvang' staat vastgesteld hoe er wordt omgegaan met eventuele allergieën en hoe er op een verantwoorde manier voedsel bereid dient te worden. Om voedselvergiftiging te voorkomen. Ook heeft KOM in haar beleid vastgelegd dat er rekening gehouden moet worden of een kind voeding veilig tot zich kan nemen. Denk hierbij aan of een kind al goed kan kauwen en slikken.

6.5 Gezond leefklimaat binnen

Goed ventileren bevordert een gezond leefklimaat op de groep. Wanneer er goed wordt geventileerd op de groep blijven mogelijke ziekteverwekkers uit de buurt. Een goede indicatie voor het meten van een prettig leefklimaat op de groep is een Co2 indicatie. Een te hoog Co2 gehalte in de lucht kan namelijk schadelijk zijn voor de gezondheid. Binnen KOM Kinderopvang gelden er afspraken voor het verrichten van de Co2 metingen en gelden er maatregelen wanneer de luchtkwaliteit onvoldoende is. Deze zijn terug te vinden in het protocol binnen milieu. Daarnaast geldt voor alle locaties een algemeen rookverbod.

6.6 Gezond leefklimaat buiten

Naast gezondheidsrisico's binnen zijn er voor buiten ook risico's die KOM wil voorkomen. Denk hierbij aan oververhitting en uitdroging door hitte. In het warmte protocol wordt opgenomen hoe kinderen hiervoor beschermd worden. Daarnaast zijn er afspraken vastgelegd in het buiten protocol wanneer er sprake is van geluidsoverlast en luchtvervuiling. Zoals eerder beschreven staat, worden buitenruimtes gecontroleerd op veiligheid. Dit geldt ook op het gebied van gezondheid. De pedagogisch medewerkers dienen er alert op te zijn wanneer een kind een allergische reactie krijgt door bijvoorbeeld een wespensteek of het in aanraking komen met giftige planten.

6.7 Het houden van dieren

Op sommige locaties is het mogelijk om dieren te houden. KOM vindt het belangrijk dat kinderen in aanraking komen met dieren. Uit diverse onderzoeken is gebleken dat het contact met dieren een positieve effect heeft op de ontwikkeling van een kind. Kinderen

leren door het contact en de verzorging van een dier een verantwoordelijkheidsgevoel aan. Hierdoor ontwikkelen zij meer zelfvertrouwen en empathie.

De locatie kan door het plannen van uitstapjes dieren bezoeken. Denk hierbij aan het bezoeken van een boerderij of een schaapskudde op de hei. Voor deze uitstapjes worden de richtlijnen vanuit het protocol 'uitstapjes' en het protocol 'buiten milieu' gehanteerd. Waar mogelijk bekijkt KOM of er op locaties ook dieren gehouden kunnen worden. KOM heeft het welzijn van dieren hoog staan. Er zal gekeken worden of er een geschikte verblijfplek op de locatie is en welke verzorging er nodig is. Daarnaast moet het soort dier passend zijn bij de locatie en de opvangvorm. Hierbij staat de veiligheid en de gezondheid van de kinderen en volwassenen voorop. Bij het houden van dieren komen er namelijk ook maatregelen kijken. Zo heeft KOM een protocol opgesteld waar alle veiligheid- en gezondheidsvoorschriften voor het houden van dieren beschreven staan. Daarnaast beschrijven de locaties die dieren houden de grote risico's in het veiligheid en gezondheid werkdocument. De locatie zorgt dat de risico's besproken worden. De risico's en de getroffen maatregelen worden continu geëvalueerd en geactualiseerd.

6.8 EHBO

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie ten allen tijde minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Om dit te kunnen borgen zijn bij KOM kinderopvang alle pedagogisch medewerkers gecertificeerd voor kinder-EHBO alsmede BHV. De BHV en EHBO zijn voor alle pedagogisch medewerkers verplichte trainingen. Elk kalenderjaar wordt er een opleidingsplan opgesteld voor het daarop volgende kalender jaar. Met haar opleidingsbeleid wil KOM Kinderopvang:

1. Continu werken aan de kwaliteit van de door haar geleverde diensten
2. Investeren in medewerkers waardoor de continuïteit voor de toekomst gewaarborgd wordt
3. Medewerkers inspireren en uitdaging bieden

7. Beleidscyclus

Om ervoor te zorgen dat het veiligheids- en gezondheidsbeleid een continu proces is, heeft KOM Kinderopvang samen met de pedagogisch medewerkers het beleid rondom veiligheid en gezondheid geheel herzien. Er is een werkgroep veiligheid en gezondheid opgestart. In deze werkgroep zijn medewerkers van alle locaties vertegenwoordigd. Er is binnen de werkgroep een cyclus ontstaan waarbij met elkaar risico's worden ingeschat, er maatregelen worden afgesproken, een tijdsindicatie wordt afgesproken en de risico's met de getroffen maatregelen worden geëvalueerd en geactualiseerd.

Tevens worden bestaande protocollen, formulieren en werkinstructies uit ons beleid o.a. in de werkgroep opnieuw besproken.

7.1 Verantwoordelijkheid van pedagogisch medewerkers

KOM Kinderopvang kiest er bewust voor om pedagogisch medewerkers op allerlei manieren bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid te betrekken. KOM kinderopvang vindt het van groot belang dat medewerkers bewust met grote en kleine risico's omgaan en daar eigenaarschap voor voelen. Wij zijn aan de slag met diverse werkvormen om dit eigenaarschap te creëren. Het motto daarbij zal zijn: Veiligheid- en gezondheidsbeleid: "Niet omdat het moet, maar omdat het op een andere, leuke manier mag!"

Om dit motto waar te maken zal er met regelmaat, tijdens diverse overleggen en op diverse manieren aan de slag gegaan worden met alle onderdelen uit het veiligheid- en gezondheidsbeleid.

Daar waar mogelijk zullen wij ook aan de slag gaan met werkvormen waarbij het veiligheid- en gezondheidsbeleid integraal onderdeel wordt van ons dagprogramma.

7.2 Stagiaires en vrijwilligers

Van belang is dat nieuwe medewerkers, stagiaires en vrijwilligers op de hoogte gehouden worden van het veiligheids- en gezondheidsbeleid. De pedagogisch medewerkers nemen hen mee in de werkwijze. Daarnaast dienen stagiaires en vrijwilligers o.a. het veiligheids- en gezondheidsbeleid door te nemen in hun eerste week. Hierbij is het van belang om te melden dat stagiaires en vrijwilligers in hun werkzaamheden onder de verantwoording van de pedagogisch medewerkers vallen.

7.3 Communicatie

Wanneer het beleid wordt aangepast, worden de medewerkers op de hoogte gehouden van eventuele wijzigingen of evaluaties van het beleid. Dit wordt KOM breed gecommuniceerd via de manager. Ook worden evaluaties en aanpassingen tijdens teambesprekingen met elkaar doorgenomen. De beleidstukken zijn digitaal in te zien voor alle medewerkers.

7.4 Betrokkenheid

KOM Kinderopvang heeft ouderbetrokkenheid hoog in het vaandel staan. We vinden het belangrijk dat ouders betrokken worden rondom veiligheid en gezondheid binnen de organisatie. Ouders worden tijdens de rondleiding en het intakegesprek op de hoogte gebracht van de verschillende beleidstukken. Op de website van KOM Kinderopvang zijn documenten op te vragen, denk hierbij aan de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, het huishoudelijk reglement en dergelijke. Gedurende het jaar worden alle ouders op verschillende wijze bij de thema's betrokken. Denk hierbij aan informatiebijeenkomsten en nieuwsberichten. Daarnaast maakt KOM Kinderopvang gebruik van een oudercommissie. Gevraagd en ongevraagd denken ouders in de oudercommissie mee over allerlei beleidsmatige en praktische zaken: openingstijden, tarieven, voeding, pedagogiek en ook veiligheid en gezondheid.